

18.02.2020 'de Sn. Mustafa Elitay'a

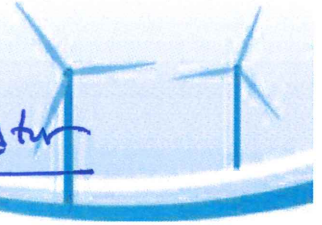
Sn. Mehmet Muş'a

Sn. Lütfi Elvan'a

sunulmuştur

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ
TURKISH WIND ENERGY ASSOCIATION

2020 ve Sonrası Dönemde

Rüzgar Enerjisi Yatırımları için Görüş ve Öneriler

Yerli ve milli kaynaklarımızın etkin kullanımıyla enerji arz güvenliğinin sağlanması, nihai tüketicilerin elektrik maliyetlerinin düşürülmesi, cari açığımızın en önemli sebebi olan enerji ithalatının azaltılması, karbon salınımının düşürülmesi ve yerlilik sayesinde sanayi istihdamının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedeflere ulaşılması için yenilenebilir enerji kaynaklarının devreye alınması en uygun çözüm olarak kabul edilmiş ve ülkemizin yenilenebilir enerji potansiyelinin arzu edilen seviyede hayata geçirilmesi amacıyla bir teşvik mekanizması olarak YEKDEM ortaya konulmuştur.

YEKDEM mekanizması sayesinde, yenilenebilir enerji yatırımlarına ilişkin yatırımcılar ve finans kuruluşları nezdinde öngörülebilirlik sağlanmıştır. Bu kapsamda sektöre yerli-yabancı birçok şirket tarafından 50 milyar USD'ye yakın yatırım yapılmış ve finans kuruluşları tarafından yaklaşık 40 milyar USD finansman desteği verilmiştir.

Söz konusu yoğun yatırımlar ve yüksek finansman desteğiyle birlikte 2008 yılında sadece 14.000 MW kurulu gücünde olan yenilenebilir enerji santrali kapasitemiz, geçtiğimiz 10 yılda 3 katına çıkarak 2018 yıl sonunda 42.000 MW'a ulaşmıştır. Bu kapsamda yenilenebilir enerji üretimi 2008 yılında sadece 34 milyar kWh iken, 2018 yılında 60 milyar kWh artışla 94 milyara çıkmıştır. Böylelikle geçtiğimiz 10 yıllık dönemde ülkemizin elektrik talebi, %50 artarak, 200 milyar kWh'dan 300 milyar kWh'a çıkmasına rağmen, artan 100 milyar kWh talebin %60'lık kısmı yenilenebilir enerji santrallerinden karşılanabilmiştir.

YEKDEM mekanizması sayesinde sağlanan bu başarıyla elektrik üretimi amaçlı doğalgaz ithalatının artış göstermemesi sağlanabilmiştir. Kurulu güç olarak 8.000 MW'a ulaşan rüzgar santrallerinin sadece ithal yakıt ikamesi katkısına bakıldığında, 2018 yılında üretmiş oldukları yaklaşık 20 milyar kWh elektrik enerjisiyle, aynı miktarda elektrik üretimi için gerekli olan ciddi miktarda doğalgaz ithalatını önlemiş ve cari açığın yaklaşık 900 milyon USD tutarınca azaltılması sağlanmıştır.

Ayrıca bu 10 yıllık dönemde artan talebin önemli ölçüde yenilenebilir enerji üretimi ile karşılanması sonucunda, spot piyasadaki elektrik fiyatları 2008 yılında MWh başına 120 USD seviyesinden öncelikle ilk 5 yıl içerisinde 80 USD seviyesine gerilemiş, sonrasında da 40-50 USD seviyesine kadar düşmüştür.

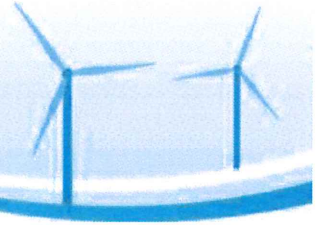
Sürdürülebilir ve finanse edilebilir rüzgar yatırımları için bir çıpa fiyatın gerekli olduğu açıktır.

Mevcut YEKDEM sisteminin güncel teknoloji, maliyet, finans, coğrafya ve rüzgar koşullarına göre düzenlenmesi ve piyasa fiyatına yakın bir noktada tanımlanması kamu menfaati ve yatırımların yapılması için gereklidir.

Uzun vadeli ve daha makul finansman kaynaklarına erişim için alım garantisinin 15 yıl olarak düzenlenmesini önermekteyiz.

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ
TURKISH WIND ENERGY ASSOCIATION

Green Office Kızılırmak Mah. 1443 Cad. 22/16 06520 Çukurambar - Ankara / TÜRKİYE
Tel.: +90 (312) 474 02 74 Faks: +90 (312) 474 02 75 www.tureb.com.tr

Ayrıca, bu **çıpanın EUR olarak belirlenecek alım garantisi olmasında** da fayda olacaktır: halihazırda EUR cinsinden fonlama maliyetleri **USD'ye göre %2, TL'ye göre %9 daha avantajlıdır**. Ayrıca bir kısmı yerli imal edilmiş bile olsa (kanat, kule, jeneratör) hammaddeler dövizde endeksli olduğundan dolayı, santrallerin maliyet tarafı da büyük oranda EUR/USD bazlıdır. EUR cinsinden alım garantisi düzenlenmesi durumunda, projelerin finansmanı daha düşük maliyete sahip EUR üzerinden sağlanabilecek olup, bu durum projelerin finansman yükünü hafifletecek ve yatırımcıların daha düşük sermaye ile yatırım yapmalarına imkân verecektir. Böylelikle yatırımcılar kısıtlı sermayeleri ile daha fazla yatırım yapabileceklerdir. TL cinsinden bir alım garantisi olması durumunda özellikle uluslararası büyük enerji yatırımcıları nezdinde kurdaki olası dalgalanmalardan dolayı projelere ilave risk primi koyma durumu olacaktır. Halihazırda yılda 1300MW kurulu güçten 500MW'lara düşmüş olan sektörün TL bazlı alım garantisinin getireceği ilave risk primi ve maliyetlerle daha düşeceği, ve maalesef emekleme aşamasına gelmiş olan yerli rüzgar sanayiinin bundan oldukça zararlı çıkacağı değerlendirilmektedir.

Enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasının önemli bir unsuru, ekipmanda da dışa bağımlılığın azaltılmasıdır. Bu bağlamda halihazırda kurulmuş ve gelişmiş olan yerli imalat sanayini korumak, rekabetçi olarak gelecek dönemlere taşıyabilmek adına iç pazarın canlı tutulması şarttır.

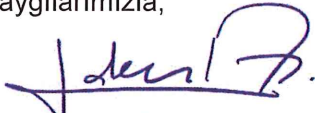
Yerli ekipman kullanımının her daim cazip kılınması amacıyla ek bir fiyat desteği sunulması ve mutlaka alım garantisinden bağımsız olarak (piyasa fiyatıyla birlikte enerji satışı yapılırsa dahi) işletilmesini önermekteyiz.

Sanayi yatırımlarının planlama ve amortisman süreçlerini düşünerek, yerli katkı desteğinin en az 10 yıl süresince sunulması ve çıpa fiyat desteğindeki gibi EUR cinsinden verilmesi faydalı olacaktır.

31 Aralık 2020 sonrasında devreye girmesi söz konusu olan yaklaşık 5 GW'lık önlisans ve/veya lisanslı rüzgar enerjisi projelerinin (Kasım 2007 öncesi ve sonrası ile Nisan 2015 başvurularından doğan projeler) 1. ve/veya 2. maddeler kapsamında, 15 yıl için geçerli olacak yeni YEKDEM fiyatına ve 10 yıl için geçerli olacak güncellenmiş yerli katkı desteklerine hak kazanmasının sağlanması beklenmektedir.

Bu konulardaki görüşlerimizin, TÜREB yönetimi olarak üyelerimiz ve uluslararası rüzgar enerjisi paydaşları ile yapılan istişarelerde sektörümüzün geleceği için hayati unsurlar olarak görüldüğünü ve gerçekleştirilen elektronik ankette %90 oranında mutabık kalındığı belirtmek isteriz.

Saygılarımızla,

Hakan YILDIRIM

Başkan